

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Ара Гарабед Капрелян, дмн

Катедра по нервни болести и невронауки, МУ-Варна

Член на Научно жури по процедура разкрита за нуждите на

Катедра по Невни болести и невронауки на Факултет по медицина при

Медицински Университет „Проф. Д-р Параклев Стоянов”-Варна

ОТНОСНО: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор” на д-р Тихомир Венелинов Дренски в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт” по професионалното направление 7.1. „Медицина” и научна специалност „Неврология” (03.01.19) към МУ-Варна

С Решение на Председателя на Научното жури и съгласно Заповед на Ректора на МУ-Варна № Р-109-46/28.01.2021 год. съм определен да представя рецензия относно дисертационния труд на д-р Тихомир Венелинов Дренски на тема „Продължително мултимодално мониториране на остряя мозъчен инсулт при пациенти с потиснато съзнание“ за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по научна специалност **03.01.19 Неврология**.

Настоящата рецензия е разработена и представена съобразно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-Варна.

Кратки биографични данни на докторанта.

Д-р Тихомир Венелинов Дренски е роден на 14.09.1981 год. в гр. Варна. През 2006 год. завърши висше образование в Медицински университет „Проф. д-р Параклев Стоянов“-Варна. През м. януари 2015 год. придобива специалност по „Невни болести“. От м. август 2009 год. до настоящия момент д-р Дренски работи във Втора клиника по нервни болести с Отделение за интензивно лечение на нервни болести и Отделение за лечение на остри мозъчни инсулти в УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД-Варна, като от м. ноември 2020 год. заема длъжност началник ОИЛНБ. От м. февруари 2017 год. е асистент към Катедра по нервни болести и невронауки на Медицински университет „Проф. д-р Параклев Стоянов“-Варна. От м. ноември 2016 год. има призната професионална квалификация по Ултразвукова диагностика на нервната система, а от м. януари 2018 год.

- професионална квалификация по Клинична електроенцефалография. Притежава необходимата компютърна грамотност, владее английски език.

Представеният за рецензия дисертационен труд е разработен на 144 стандартни страници основен текст, структурирани във въведение - 1 стр., литературен обзор - 41 стр., цел и задачи - 1 стр., работна хипотеза, контингент и методи - 5 стр., собствени резултати - 56 стр., обсъждане на резултатите - 13 стр., заключение - 2 стр., изводи - 2 стр., приноси - 1 стр., библиография - 15 стр., приложения - 1 стр. и списък на публикациите, свързани с дисертационния труд - 1 стр. Библиографията съдържа 170 представителни за съдържанието и обхвата на изследването литературни източника, от които 9 на кирилица и 161 на латиница.

1. Оценка на актуалността на темата:

Настоящият дисертационен труд е посветен на един изключително важен здравен, социален и фармакоикономически проблем - динамичното проследяване на болните с потиснато съзнание в ранния стадий на остряя мозъчен инсулт.

Литературният обзор е изчерпателен и завършва с изводи, които ясно посочват необходимостта от провеждането на комплекс от съвременни апаратни изследвания при болните с остръ инсулт. Разглежданият проблем и съдържанието на труда са дисертабилни и представляват интерес, не само за невролози, но и за по-широк кръг от специалисти в областта на образната диагностика, общата и спешната медицина, интензивното лечение на мозъчно-съдовите заболявания.

Компетентно представените от докторанта всеобхватни данни относно 63 болни с остръ исхемичен инсулт са актуални, пълноценни и статистически значими. Представени са доказателства за важното диагностично, терапевтично и прогностично значение на приложените методи за действителната клинична практика.

2. Оценка на резултатите:

Извършено е проучване, което включва общо 63 болни (42 с остръ исхемичен и 21 с хеморагичен инсулт). Представени са резултати от приложението на конкретни невросонографски и електрофизиологични методи на изследване. Използвани са съвременни статистически методи за анализ на получените данни.

Резултатите са онагледени изчерпателно в 59 таблици, 23 фигури и едно приложение с подробно описание на изследваните показатели. Те са групирани в пет раздела и четири подраздела, отразяващи демографските и клинични характеристики на изследваните болни. Представени са корелационните зависимости между отделните клинични, образни и лабораторни показатели. Потвърдена е диагностично-

прогностичната стойност на проследените в динамика изследвания, осъществени чрез транскраниална Доплер сонография електроенцефалография, зрителни и слухови предизвикани потенциали, както и на количественото определяне на степента на потиснатост на съзнанието по скалата на Glasgow-Liège. Особено внимание е отделено на ролята на придружаващите заболявания при болните с оствър исхемичен и хеморагичен мозъчен инсулт.

Представените собствени резултати напълно съответстват на изпълнението на поставените задачи. Те са подробно обсъдени и сравнени с данните от световната литература.

Систематизираните от дисертанта обобщения са достатъчно конкретни и убедителни, като отговорят напълно на поставената цел. Те предоставят добре обоснована представа за значимостта на продължителното мултимодално мониториране на остря мозъчен инсулт при болни с различна степен на потиснатост на съзнанието. Установените корелационни зависимости позволяват да бъдат използвани в ранната оценка на заболяването с цел оптимизиране на лечебните стратегии и подходи при болните с оствър хемисферен исхемичен мозъчен инсулт.

3. Оценка на приносите:

В дисертационния труд са посочени два приноса с оригинален и пет приноса с потвърдителен характер, които са с определено научно-теоретично и практическо значение.

Оригинални научно-приложни приноси

1. За първи път у нас е анализирана динамиката на консталацията от транскраниална Доплер сонография, електроенцефалография, зрителни и слухови евокирани потенциали при болните с оствър мозъчен инсулт и потиснато съзнание.

2. За първи път у нас е доказана диагностичната и прогностична стойност на мултимодалното мониториране на показателите на тези невросонографски и електрофизиологични изследвания при болните с оствър мозъчен инсулт и потиснато съзнание.

Приноси с потвърдителен характер

1. Потвърждава се диагностичната и прогностична стойност на ЕЕГ находки (нисковолтажната биоелектрична активност и дифузно пръснатите остри и тета вълни) при болните с оствър мозъчен инсулт и потиснато съзнание.

2. Потвърждава се спомагателната стойност на проведените зрителни евокирани потенциали с данни за удълженото латентно време на Р 100 вълна при снижената амплитуда при болните с оствър мозъчен инсулт и потиснато съзнание.

3. Потвърждава се спомагателната стойност на проведените слухови евокирани потенциали с данни за изменения в III и V вълна при болните с оствър мозъчен инсулт и потиснато съзнание.

4. Потвърждава се неблагоприятно въздействие на тежката степен на потиснатост на съзнанието върху прогнозата на болните с оствър исхемичен и хеморагичен мозъчен инсулт.

5. Потвърждава се най-голямата честота на болните с две, следвана от тази на болните с три придружаващи заболявания.

Подробното описание на методологичната постановка, задълбоченият анализ на резултатите и посочените приноси намират отражение в свързаната с дисертационния труд творческа активност, включваща 3 пълнотекстови публикации в научни списания, в които докторантът е първи автор. Те отговарят на количествените критерии, посочени в ЗРАСРБ и вътрешния правилник на МУ-Варна за публикационна активност и отразяват задълбочения интерес на д-р Тихомир Дренски не само към теоретичните въпроси на разглеждания медико-социален проблем, но и към тяхното успешно приложение в действителната неврологична клинична практика.

4. Критични бележки и препоръки към дисертационния труд:

Нямам такива.

5. Заключение:

Представеният за рецензиране дисертационен труд е тематично актуален, с теоретична и практическа значимост на направените обобщения и клинична приложимост на посочените приноси. Ето защо предлагам на уважаваното Научно жури да присъди образователна и научна степен „доктор“ на д-р Тихомир Венелинов Дренски, докторант на самостоятелна подготовка към Катедрата по Неврни болести и невронауки на Факултет по медицина при Медицински университет-Варна.

28.03.2021 г.
гр. Варна

Рецензент:
/проф. д-р Ара Каирелян, дмн/
